

ЗМІСТ

Засідання п'ятдесят дев'яте, вечірнє (Четвер, 21 червня 2018 року)

Виступ Генерального прокурора України Луценка Ю.В. щодо зняття депутатської недоторканності з народних депутатів України	...2
Прийняття Закону «Про валюту»	...6
Заява фракції Радикальної партії Олега Ляшка	...42
Обмін думками щодо неприпустимості неперсонального голосування	...44
Розгляд проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення економічних передумов для посилення захисту права дитини на належне утримання»	...47

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТ ДЕВ'ЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
21 червня 2018 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу заходити до залу і підготуватися до реєстрації у вечірньому засіданні.

Я прошу народних депутатів, які знаходяться в кулуарах, зайти до залу і підготуватися до реєстрації. Колеги, будь ласка, займайте робочі місця.

Колеги, прошу підготуватися до реєстрації і зареєструватися для участі у вечірньому засіданні.

Зареєструвалися 357 народних депутатів. Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, після обіду ми мали перейти до розгляду питання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Пономарьова Олександра Сергійовича.

Вчора ми провели нараду, і зараз за її результатами я запрошую до виступу Генерального прокурора України Юрія Віталійовича Луценка. Я прошу всіх зайняти робочі місця, а Юрія Віталійовича запрошую до трибуни. Для виступу відводиться 5 хвилин. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО Ю.В., Генеральний прокурор України. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Як ви, напевно, знаєте, я як Генеральний прокурор України вніс з вашої згоди подання про зняття депутатської недоторканності стосовно чотирьох народних депутатів. На жаль, я мушу констатувати, що всі подання зараз не можуть розглядатися через те, що вимоги Регламенту Верховної Ради України були зірвані при розгляді цього питання, а фактично – нерозгляді цього питання.

На жаль, регламентний комітет Верховної Ради, який зобов'язаний розглядати подання Генерального прокурора в його присутності, зібрався без Генерального прокурора і повернув йому документи через Голову Верховної Ради України у зв'язку з тим, що вони не зрозуміли, що вони отримали. Це є грубим порушенням Регламенту Верховної Ради України і повноважень регламентного комітету. Я розцінюю це як очевидне небажання передати розгляд мого подання до сесійного залу. Ні закон, ні внутрішній Регламент не дозволяють регламентному комітету повертати подання Генерального прокурора, крім двох випадків, встановлених законом.

Перше – якщо подання не відповідає вимогам статті 218 Регламенту, і це встановлено на засіданні комітету за участі Генпрокурора.

І друге – у разі відсутності достатніх доказів щодо обґрунтування подання разом з мотивованим висновком комітету на засіданні за участю Генпрокурора.

Я не був присутнім на засіданні комітету, коли розглядалося подання стосовно народного депутата Вілкула і стосовно народного депутата Колеснікова. Тим не менше комітет відправив це подання без його фактичного розгляду за моєї участі, як говориться в законі, до Голови Верховної Ради для повернення в ГПУ.

На сьогодні відповідно до закону встановлені терміни розгляду мого подання щодо пана Колеснікова та пана Вілкула, які встановлюються так: п'ять днів на ознайомлення, до 20 – на розгляд комітету і до семи – на розгляд Верховною Радою. Ці терміни зірвані. Ці подання розглядатися не можуть. Інакше вони будуть оскаржені в судовому порядку, а я як Генеральний прокурор на це піти не можу.

Подання стосовно народного депутата Пономарьова було розглянуто на засіданні комітету, направлено до Голови Верховної Ради, але з порушенням термінів, що сьогодні також унеможлиблює розгляд у цій залі.

Я обов'язково внесу ще раз подання стосовно згаданих чотирьох народних депутатів до Верховної Ради України. Але враховуючи те, що ваш термін роботи, шановні колеги, добігає до літніх канікул, я змушений це зробити лише в кінці серпня.

Тому зараз я стою на трибуні з тим, щоб закликати припинити ігри в депутатську самооборону під законом визначеної відповідальності. Суд і тільки суд може визначати міру відповідальності будь-якого громадянина України. І ні комітет Верховної Ради, ні навіть,

за всієї поваги, вся Верховна Рада не повинна сама визначати було чи не було правопорушення у певного вашого колеги.

Вважаю політично неприпустимим вступати в змову тимчасовій коаліції задля вирішення одного питання однієї фракції покриванням членів цієї фракції через непроведення засідання комітету.

Вважаю, що політичну оцінку діям керівництва комітету і членам цього комітету має бути надана депутатами відповідних фракцій і їхніми виборцями. Я як Генеральний прокурор наполягаю, щоб наступного разу подання стосовно народних депутатів Вілкула, Колеснікова, Дунаєва, Пономарьова розглядала Верховна Рада України, користуючись чинним законом і ставлячись до них як до пересічних громадян України, котрі мають доводити свою вину або невинуватість у його величності суді.

На жаль, сьогодні можливості правосуддя були зупинені поза-регламентними діями регламентного комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, це не обговорення, я скажу свою позицію як Голова Верховної Ради України. Я хочу зазначити, що, справді, ми маємо безпрецедентний випадок, коли за трьома поданнями не було рішення регламентного комітету по суті. По суті рішення не було, документи були повернуті Голові Верховної Ради України і без присутності Генерального прокурора. Це вкотре ставить під сумнів саму процедуру зняття недоторканності. На моє глибоке переконання, ні регламентний комітет, ні Верховна Рада України не можуть замінити ні правоохоронні органи, ні судову систему.

Усі ми йшли на вибори, обіцяючи, що знімемо недоторканність з народних депутатів України. Як ви знаєте, на сьогодні ми вже маємо висновок Конституційного Суду України, який дав юридичний висновок, що один із законів про зміни до Конституції ми повинні ставити на голосування і приймати рішення Верховною Радою України. Я очікую рішення профільного комітету з цього приводу, щоб ми раз і назавжди могли покінчити з цією, на моє переконання, порочною практикою, щоб народні депутати, як усі громадяни України, були рівні перед законом, правосуддям.

Я усвідомлюю і розумію всі аргументи, які навів прокурор України Юрій Віталійович Луценко. Ми будемо чекати нових подань

для того, щоб ми повністю змогли пройти за всією процедурою і змогли повноцінно розглянути і прийняти рішення на засіданні Верховної Ради України.

Я надаю 1 хвилину для репліки Пинзенику.

ПИНЗЕНИК П.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Павло Пинзеник, виконувач обов'язків голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України. У вас є можливість висловлюватися скільки завгодно поза межами Регламенту і надавати слово Генеральному прокурору з позарегламентними вимогами, а мені вистачить хвилини для репліки.

Є дві людини, скажімо так, в цьому пленарному залі з подібною схильністю перекладати з хворої голови на здорову – це Голова Верховної Ради Парубій і Генеральний прокурор Луценко. Якби обидві ці фігури – великі політичні діячі виконували свої повноваження відповідно до Регламенту хоча б частково так, як це робить регламентний комітет – може, трохи більше було б порядку і у Верховній Раді, і в Генеральній прокуратурі, і загалом у країні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу нагадати особливо тим, хто аплодував, що кожне подання, яке було по суті, я ставив на голосування в залі, навіть коли був негативний висновок комітету, тому що було моє глибоке переконання, що кожне подання має розглядатися в залі.

На жаль, за трьома поданнями ми не маємо рішення по суті. І тому, колеги, я сподіваюся, надалі ми більше не будемо свідками таких відношень до подання Генерального прокурора. Я сподіваюся, незадовго ми в цілому знімемо депутатську недоторканність як непотрібний рудимент для повноцінних обов'язків Верховної Ради України. І ми чекаємо, Юрію Віталійовичу, нових подань і будемо їх розглядати у Верховній Раді України, як і всі попередні подання.

Дякую.

Отже, я знімаю з розгляду питання, і ми переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про валюту». Це друге читання, яке не потребує окремої процедури. Запрошую до доповіді першого заступника голови Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності Довбенка Михайла Володимировича.

Будь ласка, пане Михайле.

Від Комітету з питань фінансової політики банківської діяльності Руслан Демчак. Доповідайте, будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 18, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про валюту» ([№ 8152](#)). Нашим комітетом повністю доопрацьовано цей законопроект, прийняті поправки.

Я зараз не буду зупинятися, ми вже неодноразово говорили про суть цього законопроекту, який повністю лібералізує валютне законодавство. І ми сьогодні хотіли б зразу перейти до поправок. Думаю, що за текстом таблиці ми можемо зразу почати роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, я прошу авторів поправок підготуватися до обговорення. Будемо зачитувати поправки, які відхилені. Хто хоче поставити для підтвердження, то робить це шляхом підняття руки. Будь ласка.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, рухаємося по поправках. Поправка 7 народного депутата Гусака. Наполягаєте? Будь ласка.

ГУСАК В.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Добрий день, шановні українці, шановні колеги! Я пропоную статтю 1 законопроекту доповнити після абзацу шостого новими абзацами такого змісту: «виключення невиправданого втручання держави та її органів у валютні операції

суб'єктів валютних операцій; забезпечення державою захисту прав та економічних інтересів суб'єктів валютних операцій при здійсненні таких операцій».

Цією поправкою планується закріпити нові принципи, що спрямовані на зменшення втручання держави у валютні операції. Саме така мета декларується авторами цього законопроекту при його внесенні та розгляді.

Дякую. Прошу проголосувати і підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, коментар, пане Демчак.

ДЕМЧАК Р.Є. Комітетом цю поправку не було підтримано. Поправкою 6 пана Довбенка викладено редакцію, яка звучить зараз так: «недопущення неправомірного і необґрунтованого втручання держави у валютні операції; пункт 2: ризикоорієнтованість, прозорість, достатність та ефективність валютного регулювання, що реалізується шляхом: спрямованості на забезпечення фінансової стабільності, економічного і соціального розвитку». Якщо автор наполягає, можемо ще раз поставити поправку 7 для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 7, шановні колеги.

«За» – 39.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 16 народного депутата. Демчака. Не наполягає.

Поправка 23 народного депутата Семенухи. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, одне з ключових завдань державної політики у сфері валютного регулювання в цілому та законопроекту зокрема є створення правового базису для поступової лібералізації всіх видів руху капіталу. При цьому загальноновизнаним є факт, що лібералізація

транскордонного руху капіталу, що стимулює притік іноземного капіталу, сприяє якраз прискоренню економічного зростання країн.

Наша поправка якраз і спрямована на те, щоб на законодавчому рівні, саме законодавчому, запровадити принцип вільного руху капіталу при здійсненні валютних операцій у межах транскордонного переказу валютних цінностей. Цей принцип дозволить вільний рух коштів в Україну та за її межі в рамках валютних операцій між резидентами та нерезидентами у межах зони вільної торгівлі, яка може бути запроваджена міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких обов'язково має бути надана Верховною Радою України.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, коментар.

ДЕМЧАК Р.Є. Дану поправку було відхилено, тому що в тій редакції, в якій прийняв комітет, він має ширше поняття, й у тому числі включає й операції між резидентами та нерезидентами у межах зони вільної торгівлі, передбачені міжнародними договорами. І тут автор поправки пропонує включити додаткове роз'яснення, насправді сама редакція остаточної версії ширша, навіть поза межами цих країн, які входять у зону вільної торгівлі. Якщо автор наголошує, можемо поставити для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо поправку 23 народного депутата Семенухи. Прошу визначатися.

«За» – 56.

Працюємо далі.

Вибачте, я пропустила вашу поправку 22.

Будь ласка, ввімкніть мікрофон пана Гусака.

ГУСАК В.Г. Шановні колеги, пропонується доповнити у статті 2 абзац п'ятий «валютні цінності – це національна валюта України (гривня), іноземна валюта та банківські метали, криптографічна валюта».

Дійсно, зараз криптографічна валюта, не має такого великого значення в Україні. Але я хотів би нагадати, що валютне

законодавство ми переглядаємо раз у 25 років. І давайте хоча б внесемо поняття «криптографічної валюти» у цей законопроект, щоб не сталося так, що колись, через 10-15 років, це буде провідний засіб розрахунків, а в нашому законодавстві навіть не буде про це згадки.

Прошу проголосувати і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Отже, наш шановний колега Гусак пропонує до цього законопроекту внести прогресивну норму про криптовалюту. Комітет відхилив. Чому відхилив?

Будь ласка, ваш коментар.

ДЕМЧАК Р.Є. Дана норма потребує особливого роз'яснення позиції Національного банку, в тому числі ми враховуємо позицію міжнародних центробанків інших країн, де криптовалюта не визнається валютою як такою. І ми вважаємо, що ця позиція має бути врахована окремим законом. Такі законопроекти якраз зареєстровані, їх є два. Це є предметом розгляду нашого комітету окремим законом.

Тому я вважаю, що ми не маємо зараз підтримувати цієї поправки. Комітет так само вважає, і ми не підтримали вашої поправки.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за роз'яснення.

Дійсно, є два зареєстрованих законопроекти, що стосуються врегулювання теми криптовалюти. Прошу визначитися тим часом щодо поправки 22 народного депутата Гусака. Комітет її відхилив.

«За» – 67.

Поправку відхилено.

Поправка 49 народного депутата Голубова. Не наполягає.

Поправка 57 народного депутата Мартиняка. Не наполягає.

Поправка 75 народного депутата Долженкова.

Повертаюся. Народні депутати Семенуха і авторський колектив «Самопоміч» наполягають на поправці 64.

Будь ласка, ввімкніть мікрофон Семенухи.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги, поправку враховано частково. Тому я наполягаю, щоб її було враховано в цілому. Вона стосується регулювання статті 5 законопроекту, яка, власне, і врегульовує випадки, коли розрахунки за господарськими операціями можуть

відбуватися в іноземній валюті, а не в гривні. Серед таких операцій це повернення інвестицій іноземному інвестору після припинення ним діяльності в Україні.

На сьогодні Закон «Про режим іноземного інвестування» гарантує, що в разі припинення інвестиційної діяльності іноземний інвестор матиме право на повернення своїх інвестицій, які, по-перше, включають суму фактичного внеску, по-друге, доходи з цих інвестицій. Але проект закону не враховує цих моментів і дозволяє розрахунки в іноземній валюті лише в частині повернення іноземному інвестору прибутків та доходів, тобто розрахунки за операції з повернення інвестицій не передбачається.

Наша поправка, якщо її врегулювати в повному обсязі, якраз спрямована на врегулювання цієї прогалини в законопроекті. Прошу підтримати, а комітет прокоментувати, чому вона не була врахована.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, коментар комітету.

ДЕМЧАК Р.Є. Насправді, кінцевою редакцією законопроекту передбачено повернення іноземних інвестицій у тій валюті, в якій вони були інвестовані в Україну. Але заборонено повертати ті доходи, які заробили нерезиденти-інвестори на території України, тобто відсотки, комісії повертати у валюті. Вони будуть проіндексовані в гривні, і що стосується їх виведення, то це буде окремий об'єкт для валютного контролю.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за роз'яснення.

ДЕМЧАК Р.Є. Комітет не врахував. Прошу, якщо автор наполягає, поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за роз'яснення.

Колеги, прошу визначитися щодо поправки 64. Комітет частково її врахував, але автори наполягають на повному врахуванні. Прошу визначитися.

«За» – 56.

Поправку відхилено.

Пане Долженков, ви не наполягаєте на поправках 76 і 77? Дякую вам за конструктив.

Поправка 87. Будь ласка, Семенуха.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги, наша поправка пропонує надати право резидентам країни торгувати валютними цінностями та активами на іноземних торговельних майданчиках з числа тих, де за правилами Європейського Союзу можуть здійснювати аналогічні операції резиденти країн Європейського Союзу.

Насправді, треба визнати, колеги, що де-факто на сьогодні інвестування за кордон з боку українських громадян вже відбувається, на жаль, поза українською фінансовою системою і, як наслідок, неефективним шляхом для держави. Таким чином, Україна втрачає ту частину коштів, яку могла б зберегти як частину інвестиційного портфеля. Очевидно, це також послаблює поштовх до створення і розвитку вітчизняного фондового ринку і, як наслідок, інвестиційних українських компаній.

Тому наша поправка усуває ці обмеження. Водночас ми пропонуємо надати запобіжник Національному банку, який у разі наявності загроз стабільності банківської та фінансової систем або загалом національній безпеці України, може визначати перелік іноземних торговельних майданчиків, здійснення операцій на яких забороняється для резидентів України.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначитися щодо поправки 77. Комітет її відхилив.

«За» – 54.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 91. Будь ласка, Острікова. Пані Тетяно, поправка 91.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, поправка 91 – це поправка Мартинюка, а поправка 94 – Острікової.

ГОЛОВУЮЧА. Перепрошую, пані Острікова, ваша поправка 94.

ОСТРІКОВА Т.Г. Пропонується встановити, що при транскордонному переміщенні фізичними особами валютних цінностей у сумі, що перевищує еквівалент 10 тисяч євро, такі валютні цінності підлягають письмовому декларуванню Центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику. Це чинна норма статті 262 Митного кодексу, тому тут пропонується привести цей законопроект у відповідність із цією нормою Митного кодексу. Я не розумію чому її комітет відхилив – не читає Митного кодексу чи що, чи не поважає його?

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначитися щодо поправки 94 шановної колеги Острікової. Комітет її відхилив. Прошу визначитися.

«За» – 62.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 99 народного депутата Різаненка Павла. Не наполягає.

Поправка 106. Народний депутат Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги, цей законопроект викликає серйозні зауваження, вкрай широке коло запитань, як це регулювання передати на рівень підзаконних актів Національного банку. Перелік тих валютних операцій, які небанківські фінансові установи здійснюватимуть на підставі ліцензії Національного банку, один з таких прикладів. Жодних більш-менш чітких чи зрозумілих критеріїв, яким керуватиметься Національний банк при затвердженні переліку таких операцій, немає. Така дискреція повноважень Національного банку створює чималі ризики для занадто регулювання валютного і фінансових ринків. Тому ми поправкою пропонуємо визначити виключно на законодавчому рівні вичерпний перелік тих валютних операцій, що здійснюватимуться на підставі ліцензій. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, прошу визначитися щодо поправки 106. Комітет її відхилив.

«За» – 51.

Поправку відхилено.

Поправка 108 народного депутата Острікової. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги, даною поправкою також пропонується чітко визначити, які валютні операції можуть бути визнані Національним банком України такими, що підлягають ліцензуванню.

Зокрема, тут пропонується визначити, що це можуть бути інші валютні операції, визначені НБУ на підставі критеріїв встановлення приналежності валютних операцій до таких, що підлягають ліцензуванню згідно з цією статтею.

При цьому вкрай важливо, щоб ці критерії (це моя наступна поправка 110) були визначені саме на рівні закону, а не були віддані на відкуп регулятора, щоб він міг, як зараз, щось відносити до ліцензування, а щось – ні.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за роз'яснення.

Ми можемо говорити про те, що ви дали роз'яснення щодо двох поправок і ставити їх по черзі на голосування? Дякую, пані Тетяно.

Колеги, зараз голосується поправка 108 народного депутата Тетяни Острікової. Комітет її відхилив. Прошу визначитися.

«За» – 62.

Поправку відхилено.

Поправка 110 народного депутата Острікової. Пані Тетяна щойно дала коментар щодо двох поправок.

Прошу визначитися щодо поправки 110. Комітет її відхилив. Пані Острікова просить підтримати. Визначайтеся, будь ласка, колеги.

«За» – 63.

Поправку відхилено.

На вимогу народного депутата Помазанова щодо поправки 109 я надаю йому слово, але це поправка народного депутата Різаненка, прошу звернути увагу. Будь ласка.

ПОМАЗАНОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дану поправку враховано редакційно по суті, фракція «Народний фронт» не заперечує проти цього.

Принагідно хочу зазначити, що задля уникнення будь-яких непорозумінь у сесійній залі парламенту «Народний фронт» абсолютно цілеспрямовано, системно підтримує реформу сільського господарства, реформу заможного села, цілком підтримує збільшення поголів'я корів та іншої живності.

Тому на сьогодні ми як цілеспрямована фракція, яка є системною, боремося і за реформу в антикорупційній сфері та у сфері села. Тому будь-які закиди з цього приводу вважаю необґрунтованими. Тож – за село, за корів, за іншу живність. Не прошу ставити для підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Але при цьому ми обговорюємо проект Закону «Про валюту», а корів, свиней, телят треба купувати за гривні.

Коментар, будь ласка... Тут немає голосування, це була проста заява фракції «Народний фронт» про їх конструктивну позицію відносно всіх важливих реформаторських законопроектів, а також сільського господарства. Це чудова конструктивна позиція, за яку ми дякуємо фракції «Народний фронт».

Поправка 157 народного депутата Семенухи. Будь ласка. І потім буде коментар від комітету.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги, один з найбільш критикованих пунктів під час розгляду в першому читанні викликав той факт, що в проекті немає будь-яких ознак чи чітких критеріїв для визначення загроз стабільності банківської та фінансової систем держави, відповідно до яких Нацбанк має запроваджувати валютні обмеження.

На жаль, до другого читання ситуація мало змінилася, тому наша поправка врегульовує ті умови, які має виконати Національний банк України до прийняття рішення про введення обмежувальних заходів. Поправка передбачає, по-перше, необхідність підтвердження разом з Радою фінансової стабільності системних ризиків, які загрожують фінансовій стабільності, по-друге, проведення ґрунтовної оцінки очікуваного і фактичного впливу заходів захисту на забезпечення фінансової стабільності та економічний і соціальний розвиток для вибору

заходів найбільш адекватних виявлених системних ризиків та їх масштабів.

Прошу підтримати. Ми переконані, що рішення НБУ мають базуватися на чітких розрахунках і моделюваннях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Коментар пана Руслана Демчака. Будь ласка, пане Руслане.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги, якраз ця позиція викликала багато дискусій на засіданнях комітету, робочих груп. Ми збалансували цей підхід, заходи захисту, які буде приймати Національний банк. Він приймає вперше на півроку, враховуючи ту макроекономічну ситуацію, яка може виникнути в державі. Наступні рази ця процедура більш ускладнена, і вона включає також погодження і Ради Національного банку. Тому неправильно було сказано про те, що нічого не змінилося, змінилося, і є додатковий важіль контролю.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення комітету.

Колеги, я прошу визначитися щодо поправки 157. Комітет її відхилив. Прошу визначитися.

«За» – 52.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 160 народного депутата Долженкова. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги, добрий день! У мене насправді дуже багато поправок, але я особисто не наполягаю на їх голосуванні, тому що бачу, що жодна поправка не знаходить підтримки. Але, шановні колеги, бракує вашої присутності в цьому залі. Зараз розглядається, дійсно, системний законопроект, який може реально вплинути на формування інвестиційної привабливості або навпаки непривабливості нашого бізнес-середовища.

Ця поправка полягає в тому, щоб забезпечити мінімальні гарантії іноземним інвесторам, а саме: нею встановлюється граничний розмір обов'язкового продажу іноземної валюти, яка буде заходити на територію України. Що це означає? Це означає, коли все буде погано, потенційно іноземні інвестори матимуть певні гарантії того, що певна частина їх іноземного надходження не буде чіпатися державою. Це дуже важливо для сталого здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Прошу всіх підтримати поправку 160.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за конструктивну позицію.

Колеги, я прошу визначитися щодо поправки 160 народного депутата Долженкова.

«За» – 65.

Поправку не підтримано.

Поправка 161 народного депутата Семенухи. Прошу.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги, серед обмежувальних заходів, що наразі введені Національним банком України, які передбачені в законопроекті, є прямі адміністративні обмеження на операції з валютою та на рух капіталу. Йдеться про обов'язковий продаж частини надходжень в іноземній валюті.

Наша поправка звужує сферу застосування цього обмежувального заходу. Рік тому Національний банк ставив вимогу про обов'язковий продаж іноземних надходжень на рівні 50 відсотків, раніше ця цифра сягала 65, ще раніше 75. Тому ми пропонуємо зупинитися на 50 відсотках і остаточно врегулювати це питання на законодавчому рівні.

Крім того, ми пропонуємо не поширювати цю вимогу щодо обов'язкового продажу валютних надходжень на суму, яка не буде перевищувати 50 тисяч євро. З огляду на те що така відносно невелика сума навряд чи суттєво вплине загалом на економічний та фінансовий стан, але буде ускладнювати рух капіталу.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Руслане.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги, тут є ряд поправок, які стосуються саме дати повернення валютної виручки і обов'язкового продажу.

Я хочу заявити з цієї трибуни. Для всіх підприємців закон скасовує ці норми в цілому. Абсолютно скасовує термін повернення валютної виручки і обов'язковість продажу валюти. Я хочу, щоб всі почули мене, я не буду більше коментувати. І тільки у випадку, якщо будуть макроекономічні загрози, Національний банк може встановити заходи захисту і тимчасово запровадити такі заходи захисту. Базовий закон відмінняє.

Щоб ми просто до цього не поверталися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Категорично наполягає Семенуха на голосуванні.

Хто підтримує поправку 161, прошу проголосувати. Комітет її відхилив. Будь ласка.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Поправка 173 народного депутата Левченка. Увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). У статті 7¹ Закону України «Про Національний банк України» вказано чіткий перелік повноважень Національного банку України в разі наявності ознак нестійкого фінансового стану банківської системи, значного тиску на платіжний баланс України, виникнення обставин, що загрожують стабільності банківської та фінансової систем держави.

Цього абсолютно достатньо. Не потрібно виписувати в цьому законопроекті про валюту таку божевільну тезу, позбавлену правової визначеності, цитую: «інші заходи, що впливають зі статті 7¹ Закону

України «Про Національний банк України». Що таке взагалі юридичне поняття «інші заходи, що впливають»? Вибачте, будь ласка, під ці чотири слова можна придумати що завгодно і дати можливість Національному банку діяти абсолютно поза правовим полем.

Тому я наполягаю на тому, що треба прибрати цю частину і просто залишити редакцію чинного Закону «Про Національний банк України».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправку 173 відхилено комітетом. Хто її підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 176 народного депутата Острікової. Не наполягає.

Поправка 179 народного депутата Співаковського. Не наполягає.

Поправка 182 народного депутата Семенухи. Наполягає. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги, при прийнятті законопроекту в першому читанні наголошувалося на тому, що в проекті необхідно визначити ті критерії, які використовуються НБУ для встановлення факту наявності загроз стабільності банківської та фінансової систем та значного тиску на платіжний баланс України, оскільки виявлення таких загроз є єдиною підставою для введення Національним банком обмежувальних заходів.

Тому у поправці ми пропонуємо визначити, що такі критерії представлятимуть собою сукупність кількісних та якісних характеристик для проведення оцінки ступеня і масштабу кризових явищ у грошово-кредитній сфері. За результатами проведеної оцінки і проводитиметься відбір саме тих заходів захисту, які є оптимальними, співмірними, пропорційними та адекватними виявленому ступеню і масштабу кризових явищ.

Прошу підтримати. Ми наполягаємо, що саме встановлення цих критеріїв має бути визначено на законодавчому рівні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 182. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 184 народного депутата Левченка. Наполягає. Увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Законопроектом пропонується обмежувати строк дії заходів захисту, що вводяться у разі наявності ознак нестійкого фінансового стану банківської системи, значного тиску на платіжний баланс України, виникнення обставин, що загрожують стабільності банківської або фінансової системи держави. Це, безперечно, є сприятливим для інвестиційного клімату. Але водночас обмеження такого строку створює ризики для фінансово-економічної безпеки держави. Зокрема, у разі закінчення строку дії заходів захисту в умовах збереження несприятливих економічних факторів створюється загроза фінансової та валютної кризи держави.

Крім того, законопроектом не забороняється, але чітко і не передбачено можливість продовження дії заходів захисту, якщо вплив несприятливих економічних факторів триває. Тому моя поправка стосується того, щоб дати можливість Національному банку продовжувати строк дії таких заходів. Тобто одне речення: «Строк дії заходів захисту може бути продовжений Національним банком України».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 184. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 188 народного депутата Долженкова. Увімкніть мікрофон.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Шановні громадяни України! Шановні колеги! На мій погляд, поправка 188 – одна з найбільш принципових поправок, які подавалися фракцією «Опозиційний блок». Річ

у тім, що доповідач, представник комітету, говорив про тимчасовість, але тимчасовість має дуже відносний характер у даному випадку, оскільки засоби захисту, а по-іншому їх необхідно називати обмежувальні заходи, які будуть застосовуватися Національним банком, можуть з характеру тимчасових мати безперервний характер. Фактично цей законопроект є рамковим, це ніяка не валютна лібералізація, це ніяка не реформа, оскільки все одно будуть превалювати адміністративні інструменти валютного регулювання у порівнянні з ринковими інструментами. Національний банк України може застосовувати весь потужний арсенал адміністративного регулювання безстроково, постійно пролонгуючи свої засоби захисту на шість місяців.

Тому пропозиція підтримати всіма фракціями поправку 188. Обмежити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 188. Комітет її відхилив. Хто підтримує, я прошу голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Поправка 191.

Поправка 192.

Поправка 193.

Поправка 200.

Поправка 201.

Поправка 205.

Поправка 206.

Поправка 207 народного депутата Семенухи.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановний доповідачу, взагалі цікава ситуація, я хочу, щоб ви прокоментували. Нагадаю, що в листопаді 2017 року ми прийняли достатньо прогресивний Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення адміністративних бар'єрів для експорту послуг». По-моєму, законопроект [№ 4496](#).

Я звертаюся, до речі, до всіх колег, як ми ратували за прийняття цього закону. І що ми бачимо? Що законом передбачається, що державний контроль за поверненням валютної виручки здійснюється виключно стосовно експорту продукції, а надалі вимоги щодо

валютного контролю більш не поширюються на експорт послуг та прав інтелектуальної власності.

З тексту, принаймні того, що нам розданий у таблицях, очевидно стає таке, що комітет відмовився від цієї прогресивної ідеї, яку вітали бізнес, експерти, іноземні партнери.

Тому поправкою ми пропонуємо чітко визначити, що вимоги стосовно граничного терміну розрахунків не поширюються на експорт послуг майнових прав і прав інтелектуальної власності, авторських та суміжних прав, валютний контроль доцільно зберегти лише щодо продукції. Поясніть, яким чином ви фактично погіршуєте сьогоднішню ситуацію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 207. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 208 народного депутата Левченка. Не наполягає. Наполягає.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Передусім я звернуся до головуючого. Будь ласка, чомусь постійно, коли називаєте мої поправки, відразу автоматично кажете, що не наполягаю. Якщо я присутній у залі, то я, безперечно, наполягаю.

Поправка 208. Річ у тім, що законопроектом пропонується дати можливість Національному банку встановити граничний строк розрахунків за експортними операціями. Але тут треба обов'язково захистити експортерів. Треба виписати, що граничний строк не може бути меншим, ніж 90 календарних днів. Адже введення більш короткого строку значно знизить конкурентну перевагу резидентів наших українських експортерів та може призвести до зниження обсягів валютної виручки. Якщо ви не виписуєте в законі цього мінімального допустимого граничного строку, то може бути так, що Національний банк завтра визначить граничний строк 10 днів або взагалі два дні. Ну, це, очевидно, маячня.

Тому потрібно виписати граничний строк, нижче якого не можна опускатися. Ми пропонуємо, щоб це було 90 днів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 208. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 209 народного депутата Голуба. Увімкніть мікрофон.

ГОЛУБ В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 197, Черкаська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, більше року тому ми прийняли мегапрогресивний закон, що стосується експорту послуг, і, зокрема, ми цим уже чинним законом передбачили, що виставлення інвойсу є підтвердженням надання послуг. Так само ми скасували обов'язкове укладання письмових договорів для експорту послуг. Зазначеною поправкою пропонується знову-таки повернути обов'язковість письмової форми і не передбачається інвойс як факт акту виконання робіт.

Я не маю ніяких претензій до Національного банку України, але переконаний, що фіскали можуть цією нормою маніпулювати. Тому я не буду ставити цю поправку для підтвердження, але хотів би, щоб у кінці зачитали, що після слів «в письмовій формі, а також в електронній формі, включаючи інвойс або рахунок, акта або іншого документа, що засвідчує надання цих послуг», бо це вже є чинна норма законодавства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Руслане, коротко.

ДЕМЧАК Р.Є. Я хотів би дати відповідь і ще раз зачитати фразу, яка є в тій редакції, яку пропонував комітет, можливо, вона вас задовольнить: «Інших немайнових прав з дня оформлення у письмовій формі акта або іншого документа, що засвідчує їх надання». Тут мається на увазі: у тому числі електронного. Якщо це не влаштовує, ми тоді уточнимо в кінці, коли буду зачитувати, що в тому числі електронної форми документа.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У тому числі електронної – ми це для стенограми скажемо і так проголосуємо.

Поправка 216 народного депутата Долженкова.

Поправка 217. Лаврик. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

ЛАВРИК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Поправкою 217 «Об'єднання «Самопоміч» пропонується відійти від сьогоднішньої практики, коли для продовження граничних термінів застосовуються окремі дозволи Міністерства економічного розвитку. Ми пропонуємо, щоб ці дозволи, які, як правило, видаються за дуже довгою непрозорою процедурою, замінити простим декларуванням. Тому «Самопоміч» пропонує частину третю статті 13 законопроекту викласти в такій редакції: «Резиденти можуть набувати право продовження запроваджених граничних строків розрахунку на підставі поданої у встановленому порядку декларації».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 217. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Поправка 220.

Поправка 224.

Поправка 227.

Поправка 223. Лаврик.

ЛАВРИК О.В. Дана поправка продовжує, по суті, зміст попередньої відхиленої поправки, яку ми щойно ставили на голосування. Мова йде про те, що потрібно встановити дуже чіткий і виключний перелік документів, згідно з яким може бути продовжений термін декларацій валютних цінностей. Фракція «Самопоміч» пропонує тільки три документи, щоб з боку МЕРТ не було додаткових документів, які витребують у наших експортерів і імпортерів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 223. Комітет її відхилив. Хто підтримує, я прошу голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Поправка 227 народного депутата Острікової.

Поправка 228...

Будь ласка, поправка 227.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги, поправкою 227 пропонується визначити, що в разі якщо до розгляду судом, Міжнародним комерційним арбітражем чи Міжнародною арбітражною комісією при ТПП виноситься ухвала або рішення про розгляд позовної заяви резидента про стягнення заборгованості з нерезидента, яка виникла внаслідок недотримання нерезидентом строку, передбаченого контрактом, то строк, установлений відповідно до цієї статті щодо здійснення розрахунків в іноземній валюті, зупиняється і пеня за його порушення в цей період не сплачується.

Ця поправка системно пов'язана з попередньою моєю поправкою, яку враховано, і поправкою 222, яку враховано частково. Тому що в разі, якщо ці дві речі роз'єднати, то тоді втратиться зміст і не будуть зупинятися строки розрахунків у разі звернення із заявою до суду чи до Міжнародного комерційного арбітражного суду. Прошу врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 227. Комітет її відхилив. Хто підтримує, я прошу голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправка 232. Народний депутат Лаврик.

ЛАВРИК О.В. Поправкою 228 «Об'єднання «Самопоміч» пропонує встановити граничний термін розгляду заявок і вважає, що цей граничний термін може бути не більше п'яти днів, саме для того, щоб відповідні органи не затримували процедуру видачі дозволів для

запровадження граничних строків, розрахунків згідно з поданими деклараціями.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 228. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Поправка 233.

Поправка 234.

Поправка 235.

Поправка 238.

Поправка 240.

Поправка 242.

Поправка 243.

Поправка 247.

Поправка 246.

Поправка 247 народного депутата Левченка. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги! Я озвучую поправку 236, якою пропонується доповнити законопроект статтею 13¹ «Порядок продовження запроваджених граничних строків розрахунків за окремими зовнішньоекономічними операціями».

Даною поправкою пропонується декларативний принцип продовження суб'єктом ЗЕД строку здійснення розрахунків. А також пропонується встановити, що резидент набуває права продовження строків розрахунків за зовнішньоекономічними операціями на наступний день після спливу п'яти робочих днів з дня подання декларації в разі, якщо за цей період не було прийнято та оприлюднено рішення про відмову йому в продовженні такого строку.

У цьому і полягає принцип декларування та мовчазної згоди регулятора на продовження такого строку.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 246. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Поправка 247 народного депутата Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. У разі прийняття цього закону в такому вигляді втрачають чинність Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» та Декрет Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року «Про систему валютного регулювання і валютного контролю». Проте не всі правові відносини, які регулювалися цими двома документами, пропонується регулювати належним чином у цьому законопроекті. Тому утвориться законодавчий вакуум у сфері ліцензування діяльності здійснення валютних операцій на території України, здійснення валютного нагляду агентами валютного нагляду, встановлення відповідальності за порушення валютного законодавства, а також особливості застосування заходів впливу за порушення валютного законодавства. Тобто, власне кажучи, пропонується ці два акти прибрати, але не всі речі, які в цих актах виписані, пропонується виписати по-новому в цьому законопроекті. Як наслідок, ми отримаємо правовий хаос у відповідній сфері.

Тому я пропоную з метою уникнення такої ситуації залишити вказані нормативно-правові акти чинними до дня набрання чинності законом, що регулює відповідні правовідносини.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 247. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 248 народного депутата Левченка. Увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Це моя остання поправка, і вона, по суті, з того самого питання. Знаєте, ось я дивлюся на те, що відбувається в залі. Чесно скажу, вже не дивуюся, вже звик до такої абсурдної поведінки в цьому залі, коли нецікава правова визначеність,

нецікавий зміст законів, які приймаються, тільки балакають про загальні речі, роблять піар-виступи, а потім 40-мільйонній країні за цими законами жити.

Я вам ще раз кажу, ви пропонуєте скасувати два нормативно-правових акти: закон і декрет Кабінету Міністрів, а не пропонуєте речей, які вони регулювали, заново виписати в цьому законопроекті. Наслідком буде правовий хаос, вакуум у багатьох сферах. Тому абсолютно неприпустимо те, що зараз пропонується.

Тому все-таки ще раз звертаюся до вас, врахуйте, що ця моя поправка стосується того самого питання, щоб ці акти діяли в тих частинах, які не суперечать цьому новому Закону «Про валюту».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 248. Комітет її відхилив. Хто підтримує, я прошу голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Поправка 255.

Поправка 258.

Поправка 265.

Поправка 258 народного депутата Острікової.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги, поправкою 258 я пропоную надати доручення Кабінету Міністрів України спільно з Національним банком розробити та внести на розгляд Верховної Ради законопроект щодо ліцензування діяльності зі здійснення валютних операцій на території України, здійснення валютного нагляду агентами валютного нагляду, забезпечення виконання валютного законодавства та відповідальності за його порушення, а також особливостей застосування заходів впливу за порушення валютного законодавства. Всі ці речі мають бути виписані в законі, і це наша чітка позиція і вимога. Тому що сьогодні це віддано на відкуп регулятору, і яким чином у нас працюють валютний нагляд і контроль, ми бачимо по сумі коштів, які щороку виводяться з України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 258. Комітет її не підтримав. Хто підтримує, я прошу проголосувати.

Колеги, прошу всіх заходити до залу, через 5 хвилин відбудеться голосування, залишилося кілька поправок. Я прошу голів фракцій запросити депутатів до залу і прошу повідомити, що переходимо до прийняття рішення.

«За» – 41.

Рішення не прийнято.

Поправка 260. Народний депутат Лаврик. Її враховано частково.

ЛАВРИК О.В. Колеги, щодо поправки 260 хотів би дати маленьке роз'яснення. Поправку враховано частково, суть поправки зводиться до того, щоб зобов'язати Кабінет Міністрів України спільно з Національним банком протягом шести місяців з дня набрання чинності даним законом розробити і внести на розгляд Верховної Ради України законопроекти про міжнародну співпрацю України в галузі оподаткування. Але і на засіданні комітету, і на засіданні робочої групи, коли розглядався цей законопроект, була ще одна фраза, щоб також розробити законодавство щодо здійснення одноразового декларування активів фізичних осіб. На засіданні комітету це питання не голосувалося. Я так розумію, сталася технічна помилка при формуванні таблиць. Тому або ми цю технічну помилку зараз виправимо, або я попрошу тоді секретаріат пояснити, як так сталося, що ми зараз в залі маємо інші таблиці, а не те, що голосувалося в комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслане, дуже коротко, будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Ми врахуємо цю позицію, і я зачитаю це в кінці, коли будемо для стенограми зачитувати умови прийняття цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 266. Не наполягає.

Поправка 268. Не наполягає.

Поправка 270 (*Шум у залі*).

Поправка 266.

Спочатку – Лаврик, а потім – Рибалка.

ЛАВРИК О.В. Пане головуючий, мова йде про поправку 261. Я хочу поставити її для підтвердження.

Суть цієї поправки: поновити, що нормативно-правові акти Національного банку України, якими запроваджуються заходи захисту, визначені частиною першою статті 12 цього закону, діють до визначення Національним банком України такими, що втратили чинність. Тобто скільки ми сьогодні не голосували б цей законопроект, скільки він не проходив би в комітеті, поки Національний банк своїми нормативними актами не визнає чинні нормативні акти України такими, що втратили чинність, норми цього закону саме щодо валютної лібералізації не наберуть чинності. У цій поправці закладена міна сповільненої дії, тому я прошу ставити поправку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Руслан Демчак. Дуже коротко. Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Колеги, прошу підтримати дану поправку, тому що все-таки є граничний термін – шість місяців, і ніхто не обмежує Національний банк України зробити це достроково. Це не означає, що вони будуть безтермінові. Це дуже важливо. Ми не можемо Національний банк України обмежити, тому що можуть бути інші макроекономічні виклики, які потребуватимуть у тому числі й ці заходи впливу тримати до закінчення цього терміну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ставлю на голосування для підтвердження поправку 261. Комітет її підтримав і просить Верховну Раду України підтримати. Голосуємо.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Поправка 266 Рибалки. Будь ласка.

РИБАЛКА С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Доброго дня, шановні колеги! Головним завданням прийняття Закону «Про валюту» є те, щоб наші люди, українці, могли отримувати чи перераховувати гроші за кордон, а малий, середній бізнес

і бізнес взагалі міг закупувати обладнання, сировину. І щоб сьогодні у влади було якомога менше дірок та лазівок для того, щоб не давати їм цього робити. Тобто, я вважаю, дуже добре, що після першого читання ми домоглися в деяких речах, що Правління Національного банку звітує саме Раді Національного банку, а не Раді з фінансової стабільності.

Але у нас інше питання. Ми вважаємо, що строки обмеження повинні бути не більше, ніж шість місяців один раз на рік. Я пізніше скажу щодо цієї поправки.

Щодо даної поправки, вважаю, що під час прийняття рішення про втрату чинності нормативно-правових актів Правління Національного банку України повинно враховувати рекомендації Ради Національного банку. Прошу поставити цю поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 266. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Поправка 270 Острікової. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги! У поправці 270 йдеться про послаблення, які Національний банк матиме право здійснювати у сфері валютного регулювання і контролю та приймати рішення про втрату чинності його актів лише в разі набуття чинності закону про міжнародну співпрацю України в галузі оподаткування.

Йдеться про запровадження в Податковому кодексі України доктрини про оподаткування прибутку контрольованих іноземних компаній, кроків виконання плану *BEPS*, запровадження автоматичного обміну інформацією між компетентними органами України та іноземних держав.

Пане доповідачу, скажіть, будь ласка, чому цей важливий законопроект, який вже було напрацьовано Комітетом з питань податкової та митної діяльності спільно з Національним банком України та іншими експертами цього ринку, не було внесено в одному пакеті із проектом Закону «Про валюту»? Адже це означає, що всі заходи послаблення

не зможуть бути втілені, допоки ми не введемо у своє законодавство принципи *BEPS* і не введемо автоматичний обмін...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 270.
Перепрошую. Будь ласка, Руслане Євгенійовичу.

ДЕМЧАК Р.Є. Пані Тетяно, ми не лише підтримаємо вашу позицію, закон саме й вимагає внести до парламенту такий пакет законопроектів протягом наступних семи місяців. Але це відання вашого комітету. Чому ви не внесли? Якщо ми будемо зав'язувати цей законопроект на введенні пакета законопроектів, які ви, можливо, не доопрацювали та не встигли подати, то він взагалі не набере чинності.

Тому ми вважаємо, що це потрібно робити, вимагаємо, щоб це було зроблено, і чекаємо ці законопроекти в залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 270. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Колеги, прошу всіх заходити до залу.

Поправка 274.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги, підпунктом 1 пункту 7 статті 15 «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту пропонується виключити у Законі України «Про зовнішньоекономічну діяльність» статтю 37 «Спеціальні санкції за порушення цього або пов'язаних з ним законів України». Запровадження запропонованих змін позбавить можливості ДФС, Міжрегіональної митниці ДФС, інших органів державної влади вживати до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності або іноземних суб'єктів господарської діяльності у випадках порушення ними законів України, що встановлюють певні заборони, обмеження або порядок здійснення зовнішньоекономічних операцій, а також у випадках проведення ними дій, які можуть зашкодити інтересам національної економічної безпеки.

Тому я пропоную цю поправку обов'язково врахувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто підтримує поправку 274, прошу голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 286 Семенухи. Будь ласка. Колеги, прошу запросити депутатів до залу.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Чинна редакція Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» створює необґрунтовані обмеження для нерезидентів щодо відкриття рахунків у фінансових установах України. Адже декларована мета закону – це валютна лібералізація і збільшення можливості для залучення інвестицій, що нам треба спростити, оскільки сьогодні лише нерезиденти-інвестори можуть відкрити валютний рахунок. Такий стан речей звісно негативно впливає на залучення інвестицій.

Тому ми пропонуємо усунути ці необґрунтовані обмеження та передбачити право на відкриття рахунків у фінансових установах України для всіх нерезидентів. Саме про це йдеться в нашій поправці. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 286. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Остання поправка 291 Довбенка.

ДОВБЕНКО М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Поправка 279. Я хочу сказати, що комітет її врахував, але серед депутатів є різні думки. У цій поправці все чітко виписано. Тому хочу зачитати, для стенограми, щоб в остаточній редакції її було правильно зафіксовано.

«Після абзацу третього підпункту 2 пункту 7 «Прикінцевих та перехідних положень» доповнити новими абзацами такого змісту:

«частину восьму доповнити новим пунктом 8 такого змісту:

8) право надавати своїм клієнтам – фізичним особам послугу безготівкової купівлі та продажу іноземної валюти».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я під час голосування скажу, що свою поправку ви озвучили для стенограми.

Поправка 287 Рибалки. Будь ласка.

РИБАЛКА С.В. Шановні колеги, бізнесу та громадянам потрібні чіткі умови та правила гри. Ми вже зіткнулися з тим, що відповідно до постанов Національного банку України він вирішував зменшувати чи збільшувати докапіталізацію малих та середніх банків. Ми з колегами зареєстрували законопроект, щоб це було вирішено на законодавчому рівні. Тому пропонуємо, щоб санкції щодо валютного обмеження неможливо було Національним банком запроваджувати постійно, лише не більше, ніж на шість місяців один раз на рік.

Прошу поставити поправку на голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 287. Хто її підтримує, прошу проголосувати. Комітет її відхилив.

«За» – 97.

Рішення не прийнято.

Колеги, отже, ми завершили обговорення поправок. Зараз я надам 2 хвилини для заключного слова представнику комітету Руслану Демчаку, і перейдемо до прийняття рішення. Колеги, прошу всіх зайти до залу і підготуватися до голосування.

Будь ласка, пане Руслане.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги, щиро дякую за зважену, продуктивну дискусію та увагу до законопроекту, що має цілісний характер. Тому, враховуючи пропозиції, які дадуть можливість його вдосконалити, для стенограми хочу зачитати поправки, які, безперечно, повинні бути враховані в законопроекті для того, щоб він працював.

Отже, з урахуванням результатів обговорень та голосувань поправок прошу для стенограми врахувати такі доповнення:

У викладеній в новій редакції частині другій статті 13 (поправка 209) у другому реченні слова «у письмовій формі акта» замінити словами «у письмовій або електронній формі акта, рахунка (інвойсу)».

Поправку 260 врахувати повністю.

Поправку 261 врахувати повністю.

Поправку 267 врахувати повністю.

Відповідно абзац другий і третій поправки 279 викласти в такій редакції: «Перше речення частини п'ятої після слів «фінансові послуги» доповнити словами «у тому числі надавання фізичним та юридичним особам послуги з торгівлі валютними цінностями у безготівковій та готівковій формі з одночасним зарахуванням валютних цінностей на їхні рахунки».

Прошу проект Закону «По валюту» (№ 8152), поданий Президентом України, прийняти в другому читанні та в цілому з урахуванням озвученого для стенограми, а також дати доручення комітету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України провести техніко-юридичні узгодження тексту законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу зайняти робочі місця, покинути ложі і наблизитися безпосередньо до своїх карток. Отже, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про валюту» (№ 8152) з урахуванням поправок, які озвучили для стенограми доповідач Руслан Демчак, а також голова комітету Довбенко Михайло Володимирович, у другому читанні та в цілому з техніко-юридичними правками. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 184.

Колеги, прошу всіх зайняти робочі місця і взяти участь у голосуванні. Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про валюту» (№ 8152).

Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 217.

Пане Руслане, внесіть, будь ласка, компромісну пропозицію, щоб ми отримали голоси.

ДЕМЧАК Р.Є. Після проведених консультацій ми зрозуміли позицію деяких фракцій щодо підтримки даного законопроекту – не врахування поправки 261.

Прошу поставити на голосування законопроект № 8152 у другому читанні та в цілому без врахування поправки 261.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Але спочатку треба повернутися до розгляду, а потім я поставлю на голосування пропозицію комітету.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту Закону «Про валюту» (№ 8152). Прошу підтримати. Голосуємо. Колеги, кожен голос має вагу, уважно голосуємо.

«За» – 242.

Повернулися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття у другому читанні та в цілому проект Закону «Про валюту» (№ 8152) без врахування поправки 261, але з врахуванням пропозицій, які були зачитані для стенограми Михайлом Довбенком та Русланом Демчаком з техніко-юридичними правками. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 204.

Колеги, у нас єдиний варіант – направити на повторне друге читання (*Шум у залі*).

Ви не до мене, а до голови комітету підходьте.

Голово комітету, підійдіть та висловіть вашу позицію.

Отже, колеги, у мене залишається єдине – на повторне друге читання. Тільки я не розумію, ми 1,5 години обговорювали без будь-якого сенсу.

Добре, по 1 хвилині від фракцій. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Насамперед хочу наголосити на тому, що зараз у сесійному залі розглядається і приймається рішення щодо законопроекту, прийняття якого дасть можливість запровадити валютну лібералізацію для громадян України. Зараз у цьому залі намагаються виключити з нього

положення, щоб стрімко зріс курс валюти. Навіщо це потрібно? Я не знаю. Кому тут треба чим гірше, тим краще? Я також не знаю.

Даний законопроект потрібен не фракції «Блок Петра Порошенка» чи коаліції, чи іншим фракціям, він потрібен громадянам України, які отримають реальну валютну лібералізацію в цій країні, чого ніколи не було.

Тому, шановні колеги, у мене велике прохання згуртуватися і підтримати цю валютну лібералізацію. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Народний фронт» – Іванчук.

ІВАНЧУК А.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановний Олегу Валерійовичу! Для чого вам та валютна лібералізація? Чому ми вже 1,5 години сперечаємося ні про що? Давайте проголосуємо даний законопроект і перейдемо до розгляду законопроектів «чужих дітей не буває», тому що все українське суспільство сьогодні чекає від нас рішення.

Фракція «Народний фронт» буде голосувати, і ми просимо переходити до розгляду наступних законопроектів (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Опозиційного блоку» – Долженков.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Шановні колеги! Шановні громадяни України! Зараз без перебільшення розглядається системоутворюючий законопроект, який, дійсно, покликаний або покращити інвестиційну привабливість, або, навпаки, залишити ситуацію такою, яка є.

Наша позиція чітка і зрозуміла. Ми вважаємо, що даний проект не є валютною лібералізацією, щоб представники коаліції не казали. Тому що цей законопроект передбачає можливість застосовувати всі інструменти адміністративного валютного регулювання з боку Національного банку України на безстроковій основі. У нас одна вимога: зробіть зазначені заходи, дійсно, тимчасовими не на словах, а на ділі, підтримавши поправку 188.

За виконання зазначеної умови, фракція «Опозиційний блок» буде одностайно підтримувати даний законопроект. Дякую.

Тимчасовість адміністративного ручного керування валютними правовідносинами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Острікова. За нею – Ляшко. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги! Даний законопроект не про валютну лібералізацію, він називається «Про валюту». Знаєте, чому на його підтримку не знаходиться голосів? Тому що він непотрібний банкам, він не для банкірів, його чекають сотні тисяч суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, експортерів, імпортерів, громадян України, які здійснюють валютні операції, і яким набридло те, що, для того щоб оплатити навчання чи курси за кордоном, чи якусь медичну послугу, банківські валютні відділи контролю витрушують душу за перерахування пару доларів за кордон. Такий закон потрібен сьогодні підприємцям. Тому «Самопоміч» голосує за нього.

До того ж у ньому йдеться про те, що певні заходи послаблення набудуть чинності тільки тоді, коли ми ухвалимо кроки плану *BEPS* і введемо до Податкового кодексу ринкові механізми контролю за відтоком капіталу – контрольовані іноземні компанії і відповідна звітність щодо трансфертного ціноутворення. Тільки це забезпечить нам справжній вільний...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 10 секунд.

ОСТРІКОВА Т.Г. А поки що це певний крок вперед, і тому ми голосуємо «за», для підприємців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні колеги, спустіться з неба на землю і подивіться результати останнього опитування. 70 відсотків українців і їхні діти літом ніде не відпочивають, тому що у них немає грошей. Що треба українцям – це робота

і зарплата. А для того, щоб розвивалося національне виробництво, Національний банк повинен знижувати облікову ставку, щоб у комерційних банках підприємства брали дешеві кредити, вливали їх у свої виробництва, модернізували, зменшували енергозатратність і підвищували людям зарплату.

Ви кажете про валюту, у людей немає 1,5-2 тисячі гривень пенсії на ліки, на шматок хліба. Мене насамперед цікавить не те, що ви в офшори виводите, ми все, що ви туди виводите, повернемо назад. Передусім нас цікавить, щоб закони працювали в інтересах розвитку національного виробництва і підвищення добробуту українців. Тому підтримуйте наші пропозиції, і даний закон працюватиме на людей (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Батьківщини» – Сергій Соболев.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, насамперед хочу сказати про так звані валютні операції та про курс гривні. Якщо минулого тижня він був 26,05, то на цьому тижні – 26,50. Про яку стабільність валюти ви взагалі будете вести мову? Треба негайно розслідувати, хто наживається на тому, що національна валюта щодня стрибає на 30-40 копійок. А ви розповідаєте про стабільність.

Даний закон приймається заради паралельного ходіння електронних грошей. Ті, які мріють узаконити біткоїни, і стоять за цим законом.

Тому наша фракція за це не голосуватиме.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія

«Наш край»). Політична сила «Наш край». Шановні колеги! Насамперед нам треба повернути довіру до банківської системи. За чотири роки керування гривня в країні девальвувала на 300 відсотків.

Те, про що ми зараз кажемо (40 копійок туди-сюди), це не така вже й проблема. Головне, щоб після прийняття цього закону не було підвищення долара на 100-200 відсотків.

Даний проект «Воля народу» буде підтримувати, тому що такий закон вкрай необхідний сьогодні підприємцям, які не можуть працювати на цьому ринку. Головне, щоб банківська система все-таки повернула довіру бізнесу і громадян, які не ховали б 1-2 тисячі гривень, а клали під відсотки до державних банків. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для виступу надається присутньому тут Голові Національного банку України Якову Смолюю.

Будь ласка, 1 хвилина.

СМОЛІЙ Я.В., Голова Національного банку України. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Я як Голова Національного банку України закликаю вас підтримати проект Закону «Про валюту». Зараз ваші голоси здатні привести Україну до довгоочікуваної свободи проведення валютних операцій за європейськими стандартами.

Валютні обмеження будуть поступово скасовані, і врешті-решт, бізнес і населення зможуть самостійно вирішувати, коли і як проводити валютні операції. Звісно, це не станеться за один день. Ми будемо прибирати обмеження поступово і обережно, щоб не похитнути фінансову стабільність.

Але у разі прийняття законопроекту це дасть зелене світло, щоб скасувати найбільш болісні обмеження одразу після набуття ним чинності, наприклад, щодо інвестування за кордон та зовнішньоекономічних операцій.

Водночас більша свобода в проведенні валютних операцій має інший бік – більшу вразливість економіки до різноманітних шоків, передбачити які зазвичай неможливо. У разі негараздів капітал набагато швидше втікає з країни, якщо його нічого не обмежує. Наслідки зрозумілі: девальвація гривні, прискорення інфляції, за ними – економічно-фінансова криза. Цінова та фінансова...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, прошу голову комітету сказати, в якій редакції мені ставити на голосування, після чого я ще раз поставлю на повернення. Будь ласка, заходьте до залу і займайте робочі місця. Колеги, я ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення. Якщо не буде голосів, голосуватимемо пропозицію про направлення на повторне друге читання. Будь ласка, Довбенко.

ДОВБЕНКО М.В. Дякую.

Колеги, коли кажуть про ту чи іншу поправку, багато хто в цьому залі розуміє, про що йдеться, оскільки перед ними є текст. Ті, які дивляться телевизор або слухають радіо, не до кінця розуміють суті проблеми. Я не хочу посилатися на конкретні поправки. Я хочу людям пояснити суть дискусії, яка відбувається в цьому залі.

Ми сьогодні живемо за тимчасовим (приймався на 1 рік) декретом 25-річної давнини, суть якого полягає в тому, що все, що не дозволено, те заборонено. Під цей декрет заведені всі санкції та нормативні документи. На один день ви порушили договір, і валюта не надійшла – заборонити всю зовнішньоекономічну діяльність (*Оплески*). Це жах! Що робить бідний бізнес?

А зараз йдеться про законопроект, в якому виписано простіше: що не заборонено, те дозволено. Все, що тут заборонено...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд для завершення.

ДОВБЕНКО М.В. Ми можемо сперечатися з приводу тієї чи іншої поправки, про шість чи 18 місяців, про все, що завгодно. Колеги, зовсім інша філософія. Я не розумію, як ще пояснити людям і бізнесу, що ми для них робимо цей базовий законопроект.

Я прошу зрозуміти всіх. Ми на засіданні комітету дуже демократично два тижні з усіма присутніми (бізнес, СБУ, Мінекономіки, Кабмін, Нацбанк, кого тільки не було) його розглядали, намагаючись усіх почути і врахувати всі побажання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за емоційний і правильний виступ.

Колеги, прошу всіх підготуватися до голосування. Спочатку я поставлю на голосування пропозицію про повернення, а потім – знову на голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту Закону «Про валюту» (№ 8152). Прошу підтримати. Кожен голос має вагу. Прошу голосувати.

«За» – 231.

Колеги, не виходьте, а навпаки, заходьте до залу та займайте робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про валюту» (№ 8152) з техніко-юридичними правками, з урахуванням поправок, які озвучили для стенограми Довбенко та Демчак, та з виключенням поправки 261. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 219.

Колеги, будь ласка, заспокойтеся. Ви або досягаєте домовленостей, і ми голосуємо... (*Шум у залі*). Я не буду безкінечно ставити на голосування. Я прошу усіх зайняти робочі місця.

Отже, ще раз ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду законопроекту № 8152. Депутате Ємець, не виходьте, поверніться в зал! Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 226.

Слідкуйте за кожним голосом. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про валюту» ([№ 8152](#)) з техніко-юридичними правками, з урахуванням поправок, які озвучили для стенограми Довбенко та Демчак, та з виключенням поправки 261. Прошу підтримати. Кожен голос має значення. Голосуємо.

«За» – 228.

Закон прийнято.

Колеги, хочу з вами порадитися. Наступним у порядку денному стоїть блок питань «для включення до порядку денного сесії»: про дітей та батьків, а також освітянський закон. Але перед тим, як ми перейдемо до розгляду законопроекту «чужих дітей не буває», прошу

розглянути і підтримати коротку ратифікацію – проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Фінляндської Республіки про реалізацію проекту «Фінська підтримка реформи української школи» ([№ 0190](#)). Це гроші та фінансування, а також велике прохання міністра освіти.

Прошу, колеги, підтримати пропозицію і зараз її розглянути. Колеги з фракції «Батьківщина», прошу підтримати.

«За» – 177.

Колеги, ставлю на голосування пропозицію про перенесення розгляду проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Фінляндської Республіки про реалізацію проекту «Фінська підтримка реформи української школи» ([№ 0190](#)). Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 188.

Отже переходимо до розгляду наступного проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення економічних передумов для посилення захисту права дитини на належне утримання» ([№ 8296](#)).

До виступу запрошується... (*Шум у залі*). Пане Олегу, ми вже увійшли в розгляд. Андрію Володимировичу Іванчук, будь ласка.

Колеги, ми цілий день чекали на розгляд питань щодо захисту прав дітей! Будь ласка, проведіть між собою консультації.

Шановні колеги, є домовленість з комітетом, що голова комітету передає свій час на виступ Олегу Ляшку.

Олег Ляшко. Будь ласка, 3 хвилини.

ЛЯШКО О.В. Шановний пане Голово, не треба нам робити послуг. Відповідно до Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» дві фракції мають право на перерву або на виступ. Ми скористалися своїм правом, і ви як Голова парламенту зобов'язані надати нам можливість виступити із заявою. Перше.

Друге. Андрію Володимировичу, ми звернулися до вас з тим, що зафіксували факти неперсонального голосування за проект Закону «Про валюту» у секторі провладної коаліції. Відповідно до Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» ви зобов'язані поставити його на переголосування, якщо зафіксовані такі факти.

Але ви проігнорували наші повідомлення, наші вимоги і відмовляєтеся ставити на переголосування прийнятий у неконституційний спосіб закон.

Звертаюся до вас публічно, і хочу, щоб мільйони українців почули нашу вимогу. Не гендлюйте, як циган сонцем, Регламентом. Ми зафіксували факти неперсонального голосування, виконуйте вимоги закону. Ставте на переголосування цей закон, і нехай нектопкодави голосують.

Хочу нагадати, що колега Леонід Ємець є автором законопроекту про кримінальну відповідальність за неперсональне голосування. Замість того щоб дотримуватися Конституції, закону, ви протягуєте ті закони, які вам треба, займаючись в гірших традиціях Януковича кноптодавством, виправдовуючи це революційною доцільністю, і закриваєте на це очі.

Закон один для всіх, і не треба його туди-сюди крутить, як вам подобається чи не подобається. Виконуйте вимоги Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», ставте на переголосування Закон України «Про валюту», нехай голосують реальні депутати, а не свині-кноптодави, невдячні, брехливі, безвідповідальні, які порушують Конституцію і закон. Не перетворюйте парламент на свинарник.

Ми вимагаємо переголосування Закону України «Про валюту». А свині, які кноптодавлять за такий важливий закон, поприбирайте свої рила з корита і ратиці з кнопок для голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Було згадано прізвище Ємця. Увімкніть мікрофон Ємця. Будь ласка, 1 хвилина.

ЄМЕЦЬ Л.О., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 221, м. Київ, політична партія «Народний фронт»).* Дякую. Шановні колеги! Оскільки є повідомлення про те, що був факт неперсонального голосування, я хочу нагадати, що є вже два рішення Конституційного Суду стосовно закону про мови і Закону України «Про всеукраїнський референдум», які визнані неконституційними саме у зв'язку з тим, що голосування за них відбувалося в неперсональний спосіб, і ці закони не варті навіть того паперу, на якому вони були надруковані.

Шановні колеги, я є автором законопроекту про кримінальну відповідальність за неособисте голосування і вважаю, що це неприпустимо для українського парламенту. Тому прошу зважати на те, що закони, які приймаються, мають бути підтверджені потім Конституційним Судом як такі, що прийняті в конституційний спосіб. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Продовжуємо розгляд закону... *(Шум у залі)*.

Давайте, колеги, по 1 хвилині від фракцій обмінємося думками.

Артур Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Насамперед хочу всіх привітати з тим, що, не зважаючи на шалений спротив тих, хто турбується про власні інтереси, а не про інтереси громадян, сьогодні був прийнятий закон, який, дійсно, допомагає і підприємцям, і людям. Дякую і вітаю всі фракції і групи, які його підтримали: «Блок Петра Порошенка», «Народний фронт», «Воля народу», «Об'єднання «Самопоміч».

А тим, кому, ще раз підкреслюю, чим гірше, тим краще, хочу порадити одну просту річ: виходьте частіше на вулиці в селах, маленьких містечках і спілкуйтеся з простими українцями, щоб знати їхні проблеми.

Рішення прийнято, я всіх вітаю і пропоную нарешті перейти до питання освіти і дітей. Адже зараз у сесійному залі присутній міністр юстиції України, і прийняти сьогодні ці законопроекти – це наша відповідальність. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Бурбак, «Народний фронт». Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»)*. Шановні колеги, я хотів би, щоб всі заспокоїлися. Переконаний, що ми зараз повинні зробити єдину правильну річ – перейти до розгляду наступного законопроекту. Тому що на балконі присутні батьки, які чекають, що ми приймемо такий

потрібний законопроект і захистимо наших дітей (*Оплески*). Тому що (увага!) чужих дітей не буває. Забудьте про гроші, про те, що ви зараз тут ділите – про валюту. Це все піде, а діти – майбутнє нашої країни – залишаються. Тому, пане Олегу, друже, повертайтеся на свої місця, і давайте розглядати такі потрібні законодавчі ініціативи, адже мами, як і ми, також вас просять. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Шурма, 1 хвилина. Будь ласка.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Я попрошу тих, які знаходяться зліва в парламенті і вважаються коаліцією європейських цінностей, підніміть голову і погляньте, на балконі зафіксовано відео-запис, як ви порушуєте Конституцію України.

Ви весь час згадуєте про Революцію Гідності, коли гинули люди, але ви далі топчете Конституцію. Навіщо вам тут збиратися, якщо вам закони взагалі не потрібні.

Я звертаюся до президії. Андрію Володимировичу, пам'ятаєте, за що зняли депутатську недоторканність з Довгого? Її зняли не за фінансові порушення, а за порушення норм Регламенту і ведення сесії міської ради. Нагадаю, я вам вчора вже казав щодо закону про інвестиції. Під час його прийняття кнопкодавили, і це зафіксовано, і тоді виділили 160 мільйонів. Сьогодні з ранку знову кнопкодавили. Це люди з коаліції європейських цінностей. Цього не може бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз – Семенуха, потім – Ляшко. По 1 хвилині.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, кнопкодавство неприпустиме в цьому залі. До того ж усі партії, які йшли на вибори у 2014 році, казали про неприпустимість таких речей, особливо на фоні 16 січня. «Самопоміч» засуджує прояви будь-якого неперсонального голосування в сесійному залі.

Але давайте будемо відвертими. Сьогодні представники тих фракцій, які закликають нас до європейських цінностей, найбільше кнопкодавлять в цьому сесійному залі. І це викликає, вибачте, щонайменше, великий сумнів щодо цінностей і справжніх їхніх намірів.

Тому, колеги, будьте послідовними. Порушувати Конституцію – неприпустимо за будь-яких умов. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ – Олег Ляшко (*Шум у залі*). За ним – Соболєв. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Байдуже звертатися до колег депутатів. Провладна парламентська більшість виправдовує порушення Конституції. Хочу звернутися до українців, до всіх людей, які бачать, що відбувається в парламенті. Шановні українці, я прошу вас, напишіть мені, кожному депутату або в Інтернеті, або у Фейсбуці, або надішліть поштою – хто, як може, чи підтримуєте ви те, що в парламенті кнопкодавлять? Чи підтримуєте ви дії керівництва парламенту, які покривають кнопкодавство? Чи готові ви підтримувати тих людей, які шляхом кнопкодавства протягують закони, що забирають у вас життя, роботу, зарплату і майбутнє ваших дітей в рідній країні?

Пригадайте, як ті, які сьогодні при владі, таврували банду Януковича за закони 16 січня, які голосувалися руками. У мене запитання до нинішньої влади: а чим ви відрізняєтеся від банди Януковича? Чи не в кращих традиціях банди Януковича ви робите те саме, коли вам треба протягнути свої закони?

Шановні українці, дайте оцінку тому, що відбувається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Соболєв. Будь ласка, 1 хвилина.

СОБОЛЄВ С.В. Андрію Володимировичу, я не хочу ні до кого звертатися, окрім вас, оскільки ваші повноваження як Голови парламенту – дотримуватися Регламенту, тобто основного закону, який регламентує діяльність парламенту. Ви повинні чітко поставити це питання на переголосування. Якщо воно набере необхідну кількість голосів, – стає легітимним. Ні – ви знаєте, чим закінчуються такі рішення у Конституційному Суді України.

Думаю, що після сьогоднішнього факту прискорення розгляду законопроекту про кримінальну відповідальність за неперсональне голосування стає необхідним. Гадаю, його треба негайно вносити у зал. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, хочу вам повідомити. Цілий день сьогодні діти чекали прийняття законопроекту [№ 8296](#), цілий день я намагався швидше працювати, щоб ми перейшли до його розгляду. У нас залишилося 25 хвилин. Я продовжу засідання на 15 хвилин. Давайте об'єднаємося навколо цього (ми вже зайшли в розгляд), розглянемо поправки і приймемо законопроект № 8296. Давайте, колеги, підтримаємо дітей та авторів законопроекту.

Прошу голову комітету Іванчука розпочати роботу по правках. Будь ласка, з місця. Я зачитуватиму поправки і сподіваюся, що за 25 хвилин ми встигнемо.

Поправка 1 Левченка. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Я вважаю абсолютно неприпустимим продовжувати розгляд будь-яких законопроектів, незалежно від того, як вони називаються, після того, як у цьому залі було вкотре абсолютно відверто напльовано на Конституцію України, як вкотре депутати з правлячої більшості кнопкодавили, так само, як раніше кнопкодавили їхні колеги з Партії регіонів. Не можна продовжувати працювати і робити вигляд, ніби все нормально.

Ось Голова Верховної Ради України каже, що давайте підтримаємо українських дітей. Тож ви їх підтримаєте тоді, коли будете дотримуватися Конституцію України, житимете за законами, а не «по поняттям». Ось тоді ви будете підтримувати українських дітей, робітників – усіх українців. А поки ви живете, порушуючи закони навіть у сесійному залі Верховної Ради України. Про яку підтримку і кого може йти мова?

Попри те, що в мене багато поправок до цього законопроекту, тому що він дуже недосконалий, я вважаю, що неприпустимо далі продовжувати його розгляд, ніби нічого не відбувається. Поки трибуну заблоковано, я не буду жодну із своїх...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже добре.

Колеги, ще раз повідомляю, ми вже зайшли в розгляд даного законопроекту. У мене зараз немає опцій переголосування будь-якого закону. Якщо мені нададуть факти щодо неперсонального голосування, ми повернемося до цього питання. Мені оголосили, що

є відеозапис. Зараз ми вже зайшли в розгляд, і в мене немає іншої опції, як завершити розгляд цього питання.

Отже, поправка 2. Не наполягає.

Поправка 3. Не наполягає.

Поправка 4. Не наполягає.

Поправка 7. Не наполягає.

Поправка 8. Не наполягає.

Поправка 10.

Поправка 11.

Поправка 12.

Поправка 14.

Поправка 17.

Поправка 19.

Поправка 35.

Поправка 36.

Поправка 24. Будь ласка, Семенуха.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, я звертаю вашу увагу, що цей законопроект, дійсно, стосується сотні тисяч людей, якщо не мільйонів, оскільки в ньому йдеться про захист не лише дітей, батьків, а й їхніх бабусь та дідусів. Тому, думаю, нам немає куди поспішати, треба дуже ретельно вивчити цей законопроект.

Конкретно щодо поправки 24. Йдеться про притягнення до адміністративної відповідальності тих батьків, які ухиляються від виконання батьківських обов'язків. Але не враховано нашу ключову пропозицію: усунути термінологічні неузгодженості в тексті статті 184 Кодексу України про адміністративні правопорушення. На перший погляд, здається, у чому різниця між неповнолітніми дітьми і... У статті 6 Сімейного кодексу України чітко виписано, що малолітньою вважається дитина до досягнення нею чотирнадцяти років, а неповнолітньою вважається дитина у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років. Те саме передбачено й у Цивільному кодексі України. Тому я прошу врахувати нашу поправку в повному обсязі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто за те, щоб урахувати поправку 24 у повному обсязі, прошу голосувати.

«За» – 90.

Рішення не прийнято.

Поправка 35. Не наполягає.

Поправка 36 Семенухи. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, я пропоную змінити підхід до вручення батькам протоколу про адміністративне правопорушення. Що ми на сьогодні маємо? Батьки, які притягаються до відповідальності за неналежний догляд за дітьми, мають підписати примірник про вручення протоколу. Але, як показує практика, часто такі батьки в усі можливі способи ухиляються отримувати чи підписувати протокол.

Відтак, ми пропонуємо змінити підхід і у разі, якщо порушник ухиляється від підписання протоколу, надіслати йому другий примірник такого протоколу та копії матеріалів про порушення, не пізніше двадцяти чотирьох годин рекомендованим листом.

Спрощення процедури притягнення до адміністративної відповідальності надасть у тому числі цьому законопроекту реальних інструментів та механізмів для виконання його норм. Тому прошу підтримати дану поправку. Дуже важливо наситити цей законопроект реальними механізмами для його реалізації. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 36. Комітет її відхилив.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 22 Купрієнка. Будь ласка.

КУПРІЄНКО О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Радикальна партія Олега Ляшка. Дана поправка стосується внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення. На засіданні комітету ми обговорювали це питання, дійшли згоди щодо формулювання тексту. Потім якимось дивним чином, не в порушення Регламенту, а суто технічно,

це формулювання десь ділося. Я наполягаю на тому, щоб частину шостої статті 184 доповнити словами «позбавлення права виїзду за кордон та позбавлення права керування транспортними засобами». Я розумію, що це достатньо жорстка санкція, але вона буде працювати, на моє глибоке переконання, як превентивна, і буде дзеркальним відображенням санкцій до тих, хто не платить аліментів, так само і тих, хто не дає, тому з батьків, який не проживає з дитиною, права бачитися з дитиною, виконуючи рішення суду або органів опіки та піклування.

Прошу дати слово міністру та голові комітету. Ці тексти ми узгодили і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, увімкніть мікрофон голові комітету – Іванчуку Андрію Володимировичу.

ІВАНЧУК А.В. Шановний пане Голово! Дійсно, ми домовилися, що в поправці 22 щодо викладення статті 184 Кодексу України про адміністративні правопорушення в новій редакції враховано, але в остаточній редакції до нової статті необхідно включити абзац другий частини шостої статті 184 Кодексу України про адміністративні правопорушення і викласти в такій редакції: «тягне за собою накладення штрафу від ста п'ятидесяти до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та тимчасовим обмеженням того з батьків, з ким проживає дитина, у праві виїзду за межі України та обмеження у праві керування транспортним засобом – до виконання рішення в повному обсязі». Я спеціально зачитав для стенограми, щоб ці наші домовленості з паном Купрієнком були в тілі законопроекту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 22. Автор наполягає, щоб вона була прийнята в повному обсязі.

Прошу голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Поправка 45.

Поправка 47.

Поправка 43. Будь ласка, Семенуха.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, я насамперед міністра юстиції та голову комітету закликаю до публічної дискусії, адже Регламентом Верховної Ради України передбачена процедура другого читання саме для публічних дебатів, оскільки, повторюся, норми цього законопроекту стосуються мільйонів українських громадян.

Дана поправка близька до попередньої, яку я озвучував, з точним алгоритмом дії, якщо один з батьків, який притягується до адміністративної відповідальності, ухиляється від ознайомлення з протоколом про адміністративне правопорушення. Я пропоную уточнити, що не лише в разі прямої відмови особи, яка притягується до відповідальності підписати протокол, а й в інших, найпоширеніших випадках, які зараз не врегульовані, у ньому робиться запис про це, що в подальшому дає можливість завершити оформлення протоколу та передати його до суду.

Звертаю увагу, що необхідність поправки виникла саме тому, що на сьогодні й так є певні чинні норми, але вони не діють, оскільки не прописаний реальний механізм їх виконання, зокрема, й правила складання адміністративного протоколу про правопорушення. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голова комітету – Іванчук. Будь ласка

ІВАНЧУК А.В. Шановний пане Голово! Шановний пане народний депутат Семенуха! Це вже навіть не смішно закликати мене та міністра юстиції до публічної дискусії після того, коли ми разом з вами стільки днів та годин пропрацювали над цим законопроектом, збалансували його остаточну редакцію, знайшли вирішення і консенсус у тих речах, які нас не могли помирити, і прописали все це в тілі законопроекту. До того ж я вам публічно подякував за те, що ви внесли альтернативний законопроект, норми якого ми також врахували на етапі підготовки до другого читання до цього законопроекту. Зараз нам лишилося тільки одне – відкинути всі амбіції, проголосувати цей законопроект у другому читанні та в цілому в редакції, яку ми всі разом погодили. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ставлю на голосування поправку 43. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 75.

Поправка 45. Не наполягає.

Поправка 47. Не наполягає.

Поправка 51. Не наполягає.

Поправка 52 Семенухи. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Шановні громадяни України! Напевно, це одна з ключових поправок даного законопроекту. Зокрема, ця поправка стосується запропонованих у проекті змін щодо тимчасового вивезення дитини за кордон після розлучення батьків.

У поправці пропонується виключити із законопроекту новації, які дозволять тому з батьків, з ким за рішенням суду проживає дитина, самотійно (почуйте!), без згоди другого з батьків вивозити дитину за межі України, незалежно від наявності у другого з батьків заборгованості по аліментах.

Справді, сьогодні в Україні чимало батьків в таких ситуаціях зловживають, ускладнюючи доступ через нотаріальну процедуру. Але якщо, не дай Боже, ця норма пройде в такій редакції проекту закону, то це фактично дасть змогу просто узаконити вивіз дітей, яких сьогодні батьки і так не бачать.

Закликаю голову комітету (до речі, це не абсурд, а передбачена законом процедура другого читання) і хочу, щоб сьогодні всі почули, ця норма стосуватиметься мільйонів людей, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрію Володимировичу, будь ласка, прокоментуйте.

ІВАНЧУК А.В. Шановний пане головуючий! Шановний авторе поправки народний депутат Семенуха! Вашу поправку враховано, треба казати чесно. Але запропонована комітетом редакція набагато ширша. Ваша поправка вужче регулювала це питання, ніж редакція, яку ми пропонуємо.

Ви не врахували можливості підтвердження місця проживання дитини органом опіки та піклування. Ви не передбачали диверсифікованого підходу до вирішення питання виїзду дитини за кордон залежно від строку виїзду – до одного місяця чи більше. Ви не

передбачали права того з батьків, який не проживає з дитиною та не має заборгованості по аліментах на самостійне вирішення питання виїзду дитини за кордон, що, на мій погляд, не сприятиме належному захисту дитини. Запропонована комітетом редакція визнана всіма та набагато ширше захищає права дітей, набагато ширше виконує ту ідею, яку ви закладали у своїй поправці.

Я не розумію, навіщо претендувати на авторство. Не важливо, чия поправка, важлива суть: щоб нашим українським дітям було краще, щоб ними не спекулювали, щоб вони не були інструментом у стосунках між батьками. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ставлю на голосування поправку 52 народного депутата Семенухи. Комітет її врахував частково. Хто за те, щоб врахувати її повністю, прошу голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 55 Купрієнка, з якої ми продовжимо розгляд (*Шум у залі*).

Шановні колеги, хочу вам сказати, що сьогодні був надзвичайно продуктивний і важливий день. Дуже прикро, що на завершення ми увійшли в непорозуміння в залі. Наголошую ще раз, я не можу ставити на переголосування питання, коли ми увійшли в розгляд законопроекту, але я вивчу всі документи, які мені будуть надані, і відповідно прийму рішення. Я категорично проти неперсонального голосування, і весь час це підтверджував своїми діями. Мені дуже прикро, що ми не змогли сьогодні розглянути законопроекти стосовно захисту прав дітей. На жаль, був надто важкий день і надто важкі та відповідальні рішення. Але те, що ми увійшли в розгляд законопроекту № 8296, означає, що ми однозначно, без будь-яких варіантів продовжимо його розгляд наступного пленарного тижня.

Отже, наступний пленарний тиждень ми розпочнемо з трьох законопроектів стосовно захисту прав дітей. Сподіваюся, ви будете з нами в сесійному залі, і ми знову зможемо привітати зал з прийняттям таких важливих законів. У нас були амбіційні плани, ми не змогли їх усі вирішити (*Шум у залі*).

На цьому вечірнє засідання Верховної Ради України оголошується закритим.